

مبانی حقوقی نظارت و بازرسی گاز طبیعی ساختمان ها

دکتر رامین قاسمی اصل

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

انواع محکومیت

- حقوقی و مدنی

- کیفری

- آسیب های جدی و خسارات مالی شدید

- بررسی در محاکم قضایی و دادگستری

- انتظامی

- آسیب های کمتر و شاکی خصوصی

- بررسی در شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی استان

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

ویژگی های یک حرفه مند

- برخورداری از مهارت و توانایی مخصوصی در انجام کار
- افزایش مهارت با دیدن دوره‌های آموزشی یا تجربه کسب
- نیاز به دانش و تعلیمات ویژه و پیشرفته و عدم امکان دستیابی همگان بر آن
- صرف نیروی کار از بعد ذهنی و فکری نسبت به جسمی
- انتظار جامعه از وی علاوه بر انجام وظیفه‌ی شغلی لحاظ نمودن مصالح جامعه

ویژگی های یک حرفه مند

- دارای تشکل صنفی برای اشتغال در آن حرفه
- کنترل افعال و رفتار وی تحت ضوابط انضباطی خاص
- بالاتر بودن موقعیت اجتماعی به تبع تحصیلات و تجارب
- دارای امتیازات اجتماعی خاصی
- مطالبه دستمزد قابل توجه

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۴

حقوق مهندسی در ساخت و ساز شهری

- مهندسین ناظر و طراح و مجری باید به گونه ای عمل کنند که در محل احداث ساختمان و یا در همسایگی آن ، چه در زمان احداث و چه در زمان بهره برداری هیچ گونه حادثه جانی و مالی ناشی از عدم رعایت موارد فنی و عدم رعایت موارد ایمنی ایجاد نشود.
- در غیر اینصورت از آنجاییکه مهندسین ناظر و طراح و مجری متعهد به نتیجه هستند، ضامن بوده و می بایستی خسارت دهند.

حقوق مهندسی در ساخت و ساز شهری

- مگر آنکه در دادگاه و یا در هیئت کارشناسی به طرقی اثبات نمایند که فعل زیان بار با هیچ سببیت و مباشرتی منتسب به آنها نمی باشد.
- مهم ترین و بهترین روش مهندسیین برای تبرئه شدن در دادگاه هنگام بروز حادثه جانی و یا مالی، ارائه به موقع گزارشات و مکاتبات و دستور کارها به مالک و مجری و طراح و ناظر و پیمانکاران جزء و مرجع صدور پروانه و نظام مهندسی و بازرسی اداره کار و نظارت عالییه (ماده 35 قانون نظام مهندسی) می باشد

مستند سازی و ارایه گزارش

- عدم آگاهی از اختیارات و مسئولیت علت اصلی محکومیت مهندسين پس از بررسی 600 پرونده
- اسلحه ناظر قلم او در نگارش گزارش
- در موارد خطر ، جمع آوری مستندات کافی :
 - دستور کار به مجری و مالک
 - اعلام به دفاتر نمایندگی
 - اعلام به دفتر بازرسی گاز
 - اعلام به سازمان نظام مهندسی

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

مستند سازی و ارایه گزارش

- بازرسی اداره کار (به استناد ماده 7 آئین نامه اجرایی)
- وزارت راه و شهرسازی (به استناد ماده 35 قانون نظام مهندسی)
- ابلاغ رسمی و قانونی از طریق دفاتر اسناد رسمی به صورت اظهارنامه قضایی (حداکثر 10 روز زمان لازم)

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

مسئولیت ها

- طراح
- مجری لوله کشی گاز
- مهندس ناظر
- سازندگان وسائل گازسوز
- نصب کنندگان وسائل گازسوز
- استفاده کنندگان از وسائل گازسوز

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

مسئولیت ها

• طراح

- مشخص نمودن محل نصب هر وسیله گازسوز
- نیاز تامین هوای آن از داخل یا خارج و حداقل سطح منفذ ورود هوا
- حداقل قطر و ارتفاع دودکش وسیله گازسوز
- انطباق دودکش موجود با مشخصات فوق
- عدم قرار گیری وسائل گازسوز دودکش دار در محل بدون دودکش

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۱۰

مسئولیت ها

- مجری لوله کشی گاز

– مسئول کلیه امور طراحی، محاسبات لازم (در صورتیکه مجری طراح باشد) استفاده از مصالح مناسب، اجرای لوله کشی گاز، تهیه نقشه های دقیق اجرا، انجام آزمایشها و راه اندازی سیستم لوله کشی گاز

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۱۱

مسئولیت ها

- مجری لوله کشی گاز

– قبل از اجرا نقشه طراحی شده را به تائید مهندس ناظر رسانده و اجرای لوله کشی طبق نقشه در محل نصب وسایل گاز سوز و کنترل امکان تعویض هوا و خروج محصولات احتراق

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۱۲

مسئولیت ها

• مجری لوله کشی گاز

– همواره مسئول مسائل مربوط به لوله کشی از قبیل استفاده از مصالح مناسب، اجرای لوله کشی طبق نقشه های تأیید شده، کیفیت جوشکاری های انجام شده و غیره حتی در صورت صدور تأییدیه های مهندس ناظر

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۱۳

مسئولیت ها

• مهندس ناظر

– قبل از اجرا:

- بازدید از محل
- بررسی نقشه های طراحی برای تأیید
- بررسی و کنترل گواهینامه های ساخت مصالح
- کنترل و تایید دودکشهای طرح
- کنترل و تایید مجاری تهویه

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۱۴

مسئولیت ها

• مهندس ناظر

- حین اجرا:

- بازدید از محل اجرا
- کنترل مجدد مراحل قبل اجرا
- کنترل و تایید امور اجرایی

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۱۵

مسئولیت ها

• مهندس ناظر

– اتمام اجرا:

- بازدید از محل اجرا
- کنترل مجدد مراحل حین اجرا
- کنترل و تایید آزمایشات

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۱۶

مسئولیت ها

- سازندگان وسائل گازسوز
- همراه دستگاه دستورالعمل نصب حاوی موارد زیر
 - کلیه الزامات محل نصب دستگاه
 - وضعیت تهویه و حداقل حجم یا ابعاد فضای محل نصب
 - قطر و حداقل ارتفاع دودکش
 - دستورات راه اندازی، بهره برداری و نگهداری
 - موارد ایمنی.

مسئولیت ها

- سازندگان وسائل گازسوز

سازندگان موظفند نصاب یا نصابان مجاز برای نصب و راه اندازی دستگاه گازسوز را به خریدار معرفی نمایند.

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۱۸

مسئولیت ها

• نصب کنندگان وسائل گازسوز

- افراد آموزش رسمی دیده
 - دارای پروانه صلاحیت از نمایندگی مجاز
 - رعایت دقیق دستورالعمل سازنده و ضوابط این مبحث
 - نصب وسیله گازسوز در محل تعیین شده در نقشه گازرسانی
- نصب آبگرمکن فوری دیواری در جایی که آبگرمکن زمینی پیش بینی شده است خلاف محسوب میگردد**

مسئولیت ها

- استفاده کنندگان از وسائل گازسوز
 - رعایت دستورالعمل های بهره برداری و نگهداری
 - عدم تغییر در محل وسیله گازسوز
 - عدم محدود کردن تهویه آن
 - عدم دستکاری در وضعیت دودکش
- استفاده کننده فقط از طریق نصابان یا تعمیرکاران مجاز
میتواند اقدام نماید.

مسئولیت ها

- امکان اصلاح لوله کشی گاز توسط بهره بردار
- انجام ندادن وظایف مجری یا تامین مصالح از سوی ناظر
- عدم دریافت وجه از مالک و یا معرفی مجری
- طبق ماده 19 قانون مجازات اسلامی طبق کلیه کسانی که عوامل موثر در وقوع حادثه می باشند باید مجازات گردند لذا معرفی هر یک از عوامل تعریف شده به نسبت مسئولیت در حادثه به عنوان عامل حادثه

مسئولیت ها

- مرور زمان در مسئولیت مدنی مهندسان یعنی پس از گذشت مدتی از وقوع جرم، تعقیب کیفری یا صدور حکم مجازات و یا اجرای آن صورت نخواهد گرفت.
- مرور زمان در مسئولیت مدنی مهندسان یعنی مهندس پس از اتمام کار و تحویل آن تا زمان معینی مسئول برطرف کردن عیوب ساختمان و جبران خسارات می باشد و پس از آن دعوی علیه مهندس قابلیت استماع ندارد.
- در قوانین مدنی، محدودیت زمانی برای مسئولیت های ناشی از خدمات مهندسی پیش بینی نشده است.

مسئولیت ها

- تعریف درستی از میزان عمر مفید ساختمان در قوانین وجود ندارد و این موضوع بسته به نوع حادثه پیش آمده و نظر کارشناس رسمی دادگستری تعیین می شود.
- مادام العمر بدون مسئولیت در حوزه صنعت ساختمان
- مدت سی سال مسئولیت بر اساس عرف
- بازدید ادواری و کنترل یک سری از موارد مهم قابل مشاهده در سیستم لوله کشی گاز رافع مسئولیت ناظر و مجری از تاییدیه اولیه کار نیست

ملاحظات عمومی حوادث

• نحوه بررسی

- ادله اثباتی دال بر تشخیص علت حادثه
- گزارش حادثه از مراجع قانونی آتش نشانی یا پزشکی قانونی
- حادثه منجر به فوت گزارش پلیس جنایی

ملاحظات عمومی حوادث

• نحوه بررسی

- استعلام نقشه ها و مدارک تایید شده رسمی از شرکت گاز
- تایید صحت مهر و امضای تایید کنندگان نقشه
- تایید صحت موقعیت مکانی ملک مورد حادثه و حتی طبقه و واحد مورد نظر با نقشه های تایید شده

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۲۵

ملاحظات عمومی حوادث

• نحوه بررسی

- ارزیابی کل پروژه (حادثه رخ داده به هر علت که باشد)
- انطباق طراحی و اجرا با نقشه چون ساخت
- عدم مغایرت طرح و اجرا (تخلف حرفه ای و دستکاری اسناد دولتی)

ملاحظات عمومی حوادث

• نحوه بررسی

– مسئولیت هر گونه تغییر در معماری و یا سیستم لوله‌کشی گاز، مجاری تهویه و دودکش در دوران بهره‌برداری بعهدہ بهره‌بردار است. منوط به اینکه نقشه‌ها و سیستم لوله‌کشی گاز، تهویه و دودکش مطابق ضوابط اجرا شده و بین اجرا و نقشه تایید شده تطابق باشد.

ملاحظات عمومی حوادث

• نقشه

- نقشه ایزومتریک با ذکر طول و اندازه لوله ها و طولانی ترین مسیر.
- محل قرارگیری دودکش ها با ذکر طول، قطر، جنس و نوع
- پلان محوطه و طبقات مورد توجه در لوله کشی گاز .
- زیربنای مفید حرارتی و زیر بنای کل به مترمربع .
- مصرف گاز دستگاهها و مصارف کل گاز بر حسب kcal/hr.

ملاحظات عمومی حوادث

• نقشه

- نشان دادن جهت بازشو درب ورودی و پنجره در محل نصب اجاق گاز
- مشخص کردن کاربری تمامی فضاها مانند حیاط، پله، بالکن، انباری و ...
- مشخص کردن آشپزخانه یا مطبخ از نوع باز
- مشخص کردن نوع درزبندی پنجره‌ها (معمولی و یا هوابند)
- نشان دادن دریچه‌های تامین هوای تازه

ملاحظات عمومی حوادث

• نقشه

- ترسیم آبگرمکن یا پکیج فن دار همراه با لوله (دودکش دوجداره) و درج سریال آن
- کروکی محل ملک با ذکر نشانی و مشخصات کامل متقاضی
- فهرست اجناس مصرفی و مقدار آن با ذکر استانداردها .
- مقیاس نقشه ها نباید از 1:100 کوچکتر باشد
- محل مهر و امضای مجری، بازرس گاز و تأیید کننده نهائی.

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۳۰

ملاحظات عمومی حوادث

• رسم نقشه

پلان و نقشه ایزومتریک سمت چپ	کروکی		جدول و اطلاعات سمت راست
	اقلام مصرفی		
	مشخصات ملک و مجری		
	مصارف	مهر و امضا	

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۳۱

ملاحظات عمومی حوادث

• رسم پلان

- پلان دید از بالای ساختمان
- انطباق یا عدم انطباق پلان با موقعیت جغرافیایی
- ترسیم ساختمان با ذکر اجزاء و با مقیاس صحیح ابعاد آن
- مشخص نمودن دیوار ، پنجره
- مسیر لوله با ذکر طول بطور متمایز و مشخص از دیوار و پنجره

ملاحظات عمومی حوادث

جدول ۴-۱ - علائم و اختصاری

علامت	نام	علامت	نام
	شیر		اشکارساز دودی
	شیر فقل شونده		اشکارساز دودی و حرارتی
	عبور لوله از علاف		اشکارساز حرارتی افزایشی
M	کنترور		اشکارساز حرارتی ثابت
	لوله قائم پایین آرونده		اشکارساز نشست یاب گاز
	لوله قائم بالا رونده		دودکش
	مهر ماسوره		رگلاتور

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۳۳

ملاحظات عمومی حوادث

جدول ۴-۲- حروف اختصاری لوازم مصرفی

نام لوازم	علامت	نام لوازم	علامت
آبگرمکن دیواری	WH _W	جکوزی	SK
آبگرمکن زمینی	WH _E	روشنایی	LI
اجاق گاز خانگی	GC	سوناى خشک	SD
اجاق گاز تجاری	GC _c	سوناى بخار	SW
استخر	P	شیر اصلی	BV, MV
بخاری	H	شمینه	FP, SH
بخاری تجاری	H _c	شیر فرعی	EV
پلوپز خانگی	RC	لوله اصلی	BP, MP
پلوپز تجاری	RC _c	مشعل تنور	BF
پکیج کوچک	P _s	مشعل حرارت مرکزی	E
پکیج بزرگ	P _b	مشعل تابشی	RH

ملاحظات عمومی حوادث

• حاشیه نویسی نقشه

- درج تمام موارد مورد نظر در نقشه به صورت چاپی
- موارد دستنویس تامل برانگیز
- عدم ارزش حقوقی هر گونه یادداشت اضافی و مطلب جانبی
- وفق مقررات ملی ساختمان بودن موارد مندرج در نقشه
- اخذ تعهد اضافی در روی نقشه‌ها بدون داشتن پشتوانه حقوقی فاقد ارزش قضایی

ملاحظات عمومی حوادث

- پشتوانه حقوقی ضوابط و مقررات اعلامی از مرجع صدور پروانه
- ماده 691 قانون مدنی: "ضمان دینی که هنوز سبب آن ایجاد نشده است باطل است."
- تفسیر: تضمین دینی که هنوز مسئولیت آن بر عهده شخصی نیست، یعنی در زمان ضمانت، خود دین هنوز ایجاد نشده است باطل است. به عبارت دیگر، ضمانت و تعهد فعلی که هنوز صورت نپذیرفته است باطل است.

ملاحظات عمومی حوادث

- بر اساس مبحث دوازدهم مقررات ملی ساختمان، ناظر همزمان نمی‌تواند مجری، پیمانکار و یا تأمین‌کننده مصالح پروژه نیز باشد. با کمی تأمل می‌توان دریافت، منافع مالی به مالک یا پیمانکاران جزء اجازه نخواهد داد تا در جایگاه ناظر انجام وظیفه کرده و مسئولیت ناظر را بر عهده بگیرند. در نتیجه اخذ تعهد از مالک یا مجری برای فعلی که هنوز واقع نشده است باطل خواهد بود

ملاحظات عمومی حوادث

- نحوه بررسی

– علت حادثه وسیله گازسوز

- کنترل اطلاعات سازندگان در دستورالعمل وسیله گازسوز ارائه شده با ضوابط مصوب
- در صورت مغایرت، تولید کننده وسیله گازسوز یک عامل حادثه

ملاحظات عمومی حوادث

• نحوه بررسی

– علت حادثه وسیله گازسوز

• استعلام از کارخانه تولیدکننده وسیله گازسوز برای صحت نصب

• بررسی عملکرد قانونی نصاب وسیله گازسوز کنترل کیفی (نهایی)

• در صورت کوتاهی، نصاب به عنوان عامل حادثه

• در صورت عدم وجود نصاب مجاز بهره بردار به عنوان یک

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۳۹ عامل حادثه

ملاحظات عمومی حوادث

• نحوه بررسی

- کوتاهی مهندس ناظر یا مجری در حوادث منجر به معرفی هر دو به عنوان عامل حادثه
- تاییدیه مهندس ناظر نافی مسئولیت مجری نمی باشد.
- مسئولیت اجرا و طراحی با مجری
- مسئولیت مجری مضاعف نسبت به مهندس ناظر

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۴۰

ملاحظات عمومی حوادث

• در حوادث مجرم بودن قطعی درصدی مهندس ناظر گاز

- مصر بودن در اجرای و انجام نکات فنی
- فراهم بودن شرایط برای اخذ انشعاب گاز مشترک
- مشورت با افراد باتجربه در چارچوب مقررات ملی
- بهکاری گیری تجهیزات ایمنی، پیش بینی صحیح دریچه تامین هوا، توصیه به آشکار ساز گاز مونوکسید کربن
- کوتاهی نکردن برای ایجاد شرایط ایمن مشترک گاز
- عدم توجه به درخواست های غیر اصولی مشترک
- بالابردن سطح دانش فنی و اشراف خوب به مقررات ملی
- داشتن بیمه مسئولیت مدنی مناسب

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۴۱

بیمه نامه

• عملکرد بیمه نامه

- در صورت داشتن بیمه نامه معتبر
- بلافاصله بعد از دریافت احضاریه از مرجع قانونی، اعلام مراتب به شرکت بیمه گزار رسماً با مستندات در محدوده زمانی مقرر در بیمه نامه
- استفاده از بیمه حوادث اداره گاز مندرج در قبوض گاز مصرفی

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۴۲

بیمه نامه

• عملکرد بیمه نامه

۸۴۸۰۳	بهای گاز مصرفی
۰	بدهی گذشته
۰	بدهی متفرقه
۱۳۴۰۶	مالیات بر ارزش افزوده و عوارض شهرداری
۸۰۶	بیمه
۰	مانده بدهی
۵۲۸	مانده هزار ریال
۶۳۳۵۹	آبوجان
۸۴۸۱	عوارض کاررسانی
۳۹	مصرف ماهیانه یک واحد
۳۸۳	کسب هزار ریال

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۴۳

بیمه نامه

• بیمه نامه

- مدت مسئولیت متعهد شده برای بیشترین زمان (از قبل تا کنون یا از حال به بعد برای مدت یکسال به شرط عدم حادثه)
- قید شود پس از اطلاع از وقوع حادثه با دریافت احضاریه اعلام به شرکت بیمه در یک مدت زمان معین معقول
- پوشش بیمه نامه در هر سال برای حداقل پنج موزد فوتی
- مبلغ دیه یا خسارت مورد تعهد بر مبنای میزان دیه تعیین شده در زمان انشاء رای
- بیمه نامه بصورت بی نام برای مالکین ساختمانها
- قابل استفاده بودن بیمه نامه به عنوان وثیقه در مراجع قضایی
- مبلغ بیمه نامه معقول برای مدت یکسال

8/24/2019

دکتر رامین قاسمی اصل
ویرایش 1.2

۴۴

فیلم برداری و ضبط صدا

- ماده 745 قانون مجازات اسلامی - هر کس به وسیله سامانه های رایانه ای یا مخابراتی صوت یا تصویر یا فیلم خصوصی یا خانوادگی یا اسرار دیگری را بدون رضایت او جز در موارد قانونی منتشر کند یا دسترس دیگران قرار دهد، به نحوی که منجر به ضرر یا عرفاً موجب هتک حیثیت او شود، به حبس از نود و یک روز تا دو سال یا جزای نقدی از پنج میلیون (5,000,000) ریال تا چهل میلیون (40,000,000) ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد

فیلم برداری و ضبط صدا

- ماده 746 قانون مجازات اسلامی - هر کس به قصد اضرار به غیر یا تشویش اذهان عمومی یا مقامات رسمی به وسیله سامانه رایانه ای یا مخابراتی اکاذیبی را منتشر نماید یا در دسترس دیگران قرار دهد یا با همان مقاصد اعمالی را برخلاف حقیقت، رأساً یا به عنوان نقل قول، به شخص حقیقی یا حقوقی به طور صریح یا تلویحی نسبت دهد، اعم از اینکه از طریق یادشده به نحوی از انحاء ضرر مادی یا معنوی به دیگری وارد شود یا نشود، افزون بر اعاده حیثیت (در صورت امکان)، به حبس از نود و یک روز تا دو سال یا جزای نقدی از پنج میلیون (5,000,000) ریال تا چهل میلیون (40,000,000) ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.

فیلم برداری و ضبط صدا

- ماده 698 قانون مجازات اسلامی - اگر فردی نقل قولی را از دیگری نقل کند که به نحوی از انحاء ضرر مادی یا معنوی به غیر وارد شود و نتواند آن را اثبات کند باید به حبس دو ماه تا دو سال و یا تا 74 ضربه شلاق محکوم شود. " به دیگر سخن، فردی که به عنوان شاهد معرفی شود (در موضوعات فوق) و یا اگر مشخص شود که ذینفع می باشد می توان علیه او شکایت کرد (این امر در مورد تکرارکنندگان نیز حاکم است). در اینصورت فرد مزبور شریک در جرم بوده و مجازات وی، حتی می تواند از فرد اصلی شدیدتر باشد

حدود اختیارات

- وظیفه شورای انتظامی، کمیته های کارشناسی فقط در حوزه امور فنی و مهندسی وفق مقررات ملی ساختمان و عدم دخالت در ادعای مراودات مالی نامتعارف بین محری، ناظر و مشترک گاز
- وظیفه دادرها رسیدگی به امور مربوط به ادعای مراودات مالی بین محری، ناظر و مشترک گاز